

به بهانه‌ی برگزاری

شانزدهمین نمایشگاه نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی

کسب و کار خود را رونق بخشند. نمایشگاه نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی که هر ساله در ماه‌های آغازین سال شاهد برگزاری آن هستیم و امسال نیز شانزدهمین دوره‌ی آن در حال برگزاری است، به عنوان بزرگ‌ترین نمایشگاه تخصصی کشور و دومین نمایشگاه نفتی در سطح بین‌الملل، به طور حتم از نگاه آن دسته از فعالان بخش خصوصی که دارای تخصص‌های مرتبط با نفت هستند از جمله متخصصان اتوماسیون صنعتی یکی از مهم‌ترین میداين برای عرضه‌ی توانایی‌ها و برقراری ارتباط با مدیران و تصمیم‌گیران این صنعت است. اما چند سالی است که وجود برخی مشکلات در روند برگزاری این نمایشگاه موجب شده تا بسیاری از شرکت‌های فعال و توانمند داخلی که علاقمند به حضور در این رخداد مهم اقتصادی می‌باشند عملاً فرصت حضور در آن را از دست بدهند. مهم‌ترین و آزاردهنده‌ترین معضل در این خصوص که نیاز به توجه فوری دارد، به روند ثبت نام جهت اخذ غرفه در این نمایشگاه بر می‌گردد. غرفه‌ها در دو قالب ارزی و ریالی به متقاضیان واگذار می‌شوند که غرفه‌های ارزی برای

نقش و اهمیت انکارناپذیر نفت در تعاملات اقتصادی و حتی سیاسی دنیای امروز از یک سو و قراردادن کشورمان در بین سه کشور اول دارنده‌ی بزرگ‌ترین منابع نفت و گاز دنیا از سوی دیگر، باعث شده که طی دهه‌های اخیر، صنعت نفت ایران که امروز بیش از یکصد سال از تولد آن می‌گذرد همواره در کانون توجه دولت‌های وقت قرار گرفته و بیشترین حجم سرمایه‌گذاری نیز در این حوزه صورت گیرد. علاوه بر این، کشف ذخایر جدید زیرزمینی در شمال، جنوب و مرکز کشور و در نتیجه گشایش میداين نفتی جدید در سال‌های اخیر و نیز الزاماتی که سند چشم‌انداز برای مدیران این صنعت تعیین کرده، موجب افزایش روند سرمایه‌گذاری در این حوزه شده است. در چنین شرایطی دور از انتظار نیست که حضور در عرصه‌های صنعتی مرتبط با نفت و گاز به یکی از اهداف اصلی و راهبردی بسیاری از فعالان صنعتی و اقتصادی کشور مبدل شده و همگان تلاش کنند تا در این گستره‌ی عظیم اقتصادی و صنعتی، مجالى برای ارایه‌ی توانمندی‌های علمی و فنی خود یافته و از این طریق، هم گامی در جهت توسعه‌ی اقتصادی کشور بردارند و هم

ممنوع اعلام شده است، حضور شرکت‌های خارجی در این نمایشگاه و جلب مشارکت دیگر کشورها در پروژه‌های نفتی گامی خواهد بود در جهت نشان دادن ناکارآمدی و در نتیجه شکست این تحریم‌ها، که این امر نیز به نوبه‌ی خود از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. نکته‌ی دیگر این که صنعت نفت کشور به منظور دستیابی به اهداف توسعه‌ای خود و حرکت براساس سند چشم‌انداز، به بیش از ۳۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری سالانه نیاز دارد و این میزان سرمایه از منابع داخلی قابل تأمین نیست. بنابراین ارتقای سطح تعاملات صنعت نفت ایران با تأمین‌کنندگان مالی منطقه‌ای و جهانی به منظور جذب این سرمایه امری اجتناب‌ناپذیر است و نمایشگاه می‌تواند فرصتی را برای ایجاد و تقویت این تعاملات فراهم آورد.

اما در این مورد نباید دچار افراط شد تا جایی که پس از اتمام هر نمایشگاه تمامی مسؤولان صنعت نفت کشور و نیز برگزارکنندگان نمایشگاه، به عنوان اصلی‌ترین ملاک موفقیت، تنها به افزایش چند درصدی حضور شرکت‌های خارجی نسبت به نمایشگاه سال قبل اشاره کنند و توجه چندانی به تأثیرگذاری این نمایشگاه بر گسترش بازار کار شرکت‌های داخلی و میزان رضایت آنها از این نمایشگاه نداشته باشند. با وجود تمامی دلایل ذکر شده پیرامون اهمیت تعاملات بین‌المللی، نباید به گونه‌ای عمل شود که شرکت‌های داخلی از حق مسلم خود در ارتباط با حضور در این صنعت محروم شوند. ادامه‌ی این روند یعنی کم‌رنگ شدن حضور شرکت‌های داخلی در عرصه‌ی بزرگ‌ترین صنعت کشور، کاهش درآمد بخش خصوصی، از دست رفتن فرصت‌های شغلی، دلسرد شدن متخصصان جوان و مهاجرت آنها از کشور، هدر رفتن توان فنی مهندسی داخلی، دلزدگی بخش خصوصی از فعالیت اقتصادی مولد، عدم رشد نظام پیمانکاری کشور و در نتیجه وارد آمدن صدمات جبران‌ناپذیر بر اقتصاد ملی.

بدیهی است در این رهگذر کسب و کارهایی همچون اتوماسیون صنعتی که نقش دانش و فناوری در آنها بسیار بیشتر از سرمایه‌ی ریالی است و تنها در صورت فراهم شدن امکان حضور در صنایع کشور، مجال رشد و شکوفایی خواهند یافت، بیش از دیگران متضرر خواهند شد.

سردبیر

شرکت‌های خارجی و یا نمایندگان آنها در ایران در نظر گرفته شده و غرفه‌های ریالی به شرکت‌های داخلی تخصیص می‌یابند. تفاوت قیمت غرفه‌های ارزی و ریالی نیز به گونه‌ای است که کمتر شرکت داخلی را در بخش خصوصی می‌توان یافت که توان پرداخت هزینه‌های مربوط به فضای ارزی و حضور در این بخش را داشته باشد. از همین جاست که تبعیض ناعادلانه بین شرکت‌های خارجی و شرکت‌های دولتی با شرکت‌های داخلی خصوصی هویدا می‌شود. چراکه اولاً بهترین و مرغوب‌ترین سالن‌های نمایشگاه به بخش ارزی تخصیص داده می‌شود و فضای باقی‌مانده که اغلب در قسمت‌های دورافتاده‌ی نمایشگاه است و به علت دوری از بخش اصلی، همیشه از کمترین بازدیدکننده برخوردار است به نام غرفه‌های ریالی در اختیار شرکت‌های داخلی قرار می‌گیرد. موضوع دیگر زمان ثبت نام برای بخش‌های ارزی و ریالی است. به طور معمول ثبت نام شرکت‌های خارجی متقاضی بخش ارزی از اوایل آبان‌ماه یعنی حدود ۶ ماه پیش از شروع بکار نمایشگاه آغاز می‌گردد و این در حالی است که ثبت نام بخش ریالی در نیمه‌ی دوم اسفندماه و در فاصله‌ی کمتر از یک ماه کاری تا شروع به کار نمایشگاه و آن هم در روز و ساعتی که تا آخرین دقیقه، نامشخص است صورت می‌گیرد و جالب‌ترین که در عرض کمتر از یک ساعت، تمام فضاهای مناسب این بخش نیز رزور شده و علیرغم تلاش و پیگیری گسترده‌ی شرکت‌ها عملاً امکان ثبت نام برای بسیاری متقاضیان وجود ندارد که امسال شرکت‌های عضو انجمن اتوماسیون، حتی بیش از سال‌های قبل با این مشکل مواجه بودند. و این همه یعنی قرق شدن نمایشگاه توسط شرکت‌های خارجی و شرکت‌های دولتی، و حاشیه نشینی شرکت‌های خصوصی داخلی!

البته حضور هرچه بیشتر و پرشورتر شرکت‌های خارجی در رخدادهای اقتصادی ایران به ویژه نمایشگاه نفت از چند منظر برای کشور حایز اهمیت است و باید به عنوان یک امر راهبردی مورد اهتمام ویژه‌ی مسؤولان کشور باشد. اول این که یکی از ملاک‌های سنجش میزان ثبات، امنیت و مقبولیت نظام سیاسی یک کشور در سطح بین‌الملل، سطح روابط اقتصادی آن کشور با سایر کشورهای دنیاست و میزان حضور شرکت‌های خارجی در نمایشگاه‌های بین‌المللی یکی از ملاک‌های سنجش سطح این روابط است. نکته‌ی دوم این که در شرایط کنونی که صنعت نفت ایران درگیر تحریم‌های گوناگون کشورهای غربی است و از سوی این دولت‌ها فروش بسیاری از تجهیزات و فناوری‌های مرتبط با این صنعت، به ایران